

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СТАТИСТИКИ,
ОБЛІКУ ТА АУДИТУ

КАФЕДРА ОБЛІКУ, АУДИТУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

з науково-педагогічної роботи

Л.Є. Момотюк

«01» вересня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 36. Облік на підприємствах різних видів економічної діяльності

Ступінь вищої освіти бакалавр

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

Освітньо-професійна програма «Облік, аудит та оподаткування»

Київ
2022 рік

Робоча програма з навчальної дисципліни «Облік на підприємствах різних видів економічної діяльності» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, спеціальності 071 «Облік і оподаткування», освітньо-професійної програми «Облік, аудит та оподаткування», 31 серпня 2022 року. 22 с.

Розробник: Зоріна О.А., професор кафедри обліку, аудиту та оподаткування, доктор економічних наук, доцент

Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри обліку, аудиту та оподаткування. Протокол від 30 серпня 2022 року № 1.

Схвалено Вченою радою обліково-статистичного факультету НАСОНА. Протокол від 31 серпня 2022 року № 1.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 5,0	07 «Управління та адміністрування» Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування»	Обов'язкова
Модулів – 1	Освітньо-професійна програма: «Облік, аудит та оподаткування»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		4-й
Загальна кількість годин – 150		Семестр
		8-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 самостійної роботи студента – 6	Рівень освіти: перший (бакалаврський)	Лекції
		42 год.
		Практичні, семінарські
		28 год.
		Лабораторні
		-
Самостійна робота		
80 год.		
		Вид контролю: екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Мета вивчення навчальної дисципліни – формування системи базових знань з підготовки облікової інформації, теорії і практики ведення фінансового обліку та складання звітності на підприємствах різних видів економічної діяльності та набуття студентами навичок практичного застосування одержаних знань.

2.2. Завдання вивчення навчальної дисципліни: набуття студентами знань з концептуальних засад використання бухгалтерського обліку як інформаційного джерела для управління підприємствами різних галузей та видів діяльності; набуття вмінь побудови та трансформації бухгалтерського обліку в системі управління підприємством, вміння використовувати облікову інформацію для оптимізації планів, контролю за їх виконанням, для встановлення факторів, що впливають на економічні показники роботи підприємств.

2.3. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- принципи ведення бухгалтерського обліку на підприємствах різних видів економічної діяльності;
- основні форми організації облікового процесу на підприємствах різних видів економічної діяльності;
- кореспонденції рахунків обліку типових господарських операцій з урахуванням галузевих особливостей діяльності підприємств;
- особливості складання звітності на підприємствах різних видів економічної діяльності;

вміти:

- організувати бухгалтерський облік на підприємствах різних видів економічної діяльності;
- відображати господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку;
- складати первинні документи, облікові реєстри, звітність на підприємствах різних видів економічної діяльності;
- здійснювати нарахування та сплату податків на підприємствах різних видів економічної діяльності.

2.4. Найменування компетентностей, формування яких забезпечує вивчення навчальної дисципліни:

ФК 03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.

ФК04. Здатність застосування знань права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.

2.5. Передумови для вивчення навчальної дисципліни – наявність систематичних та ґрунтовних знань з компонентів професійної підготовки освітньої програми, зокрема «Бухгалтерський облік», «Фінансовий облік І», «Фінансовий облік II».

2.6. Результати навчання:

ПРН04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.

ПРН05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту, та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПРН06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

ПРН13. Усвідомлювати особливості функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання та демонструвати розуміння її ринкового позиціонування.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ОБЛІК В ТОРГІВЛІ ТА РЕСТОРАННОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Тема 1. Бухгалтерський облік на підприємствах оптової торгівлі

Організація торговельної діяльності. Загальні принципи організації бухгалтерського обліку на підприємствах торгівлі (правила застосування реєстраторів розрахункових операцій, сертифікація та ліцензування товарів). Правове регулювання торговельної діяльності. Особливості формування цін на підприємствах торгівлі і контроль за їх дотриманням. Завдання та принципи організації бухгалтерського обліку товарів і тари на підприємствах оптової торгівлі. Порядок формування первісної та облікової вартості товарів в оптовій торгівлі. Методи обліку транспортно-заготівельних витрат, їх загальна характеристика. Документальне оформлення забезпечення надходження товарів і тари. Порядок облікового відображення надходження товарів в оптовій торгівлі. Організація складського обліку товарів і тари. Звітність матеріально відповідальних осіб. Документальне оформлення продажу товарів. Синтетичний та аналітичний облік реалізації товарів в оптовій торгівлі. Характеристика форм реалізації товарів в оптовій торгівлі: реалізація зі складів та баз; реалізація транзитом.

Рекомендована література:

Базова: [2,3,4,5,6,8,9,18,19,22,23,24,25,29,30,32,38]

Допоміжна: [1,2,3,4,5,7,8,11,12]

Інформаційні ресурси: [1,3,4,5,10,12,14,16]

Тема 2. Бухгалтерський облік на підприємствах роздрібною торгівлі

Завдання та особливості бухгалтерського обліку товарів, тари і товарообороту. Документальне оформлення надходження товарів на підприємствах роздрібною торгівлі. Облік надходження товарів і тари на підприємства роздрібною торгівлі. Порядок обчислення та обліку торгових націнок. Документальне оформлення та облік операцій з продажу товарів у роздрібній торгівлі. Облік реалізованих товарів та методи оцінки їх вибуття. Облік повернення товарів на підприємствах торгівлі. Особливості надання та обліку наданих торгових знижок. Застосування дисконтних карток у торгівлі. Порядок проведення переоцінки товарів та відображення її на рахунках бухгалтерського обліку.

Рекомендована література:

Базова: [2,3,4,5,6,8,9,18,19,22,23,24,25,29,30,32,38]

Допоміжна: [1,2,3,4,5,7,8,11,12]

Інформаційні ресурси: [1,3,4,5,10,12,14,16]

Тема 3. Бухгалтерський облік посередницьких та інших торговельних операцій

Торговельно-посередницька діяльність та її особливості. Облік в комісійній торгівлі. Поняття договору комісії. Договір комісії на продаж та договір комісії на покупку. Права та обов'язки комітента та комісiонера. Оплата послуг комісiонера. Виникнення доходу та витрат у комісійній торгівлі і їх відображення в обліку. Особливості організації комісійної торгівлі у роздріб. Особливості обліку в інтернет-торгівлі. Поняття давальницької сировини і сутність операцій з нею. Відображення в обліку операцій з давальницькою сировиною у випадку оплати за послуги коштами, сировиною та готовою продукцією. Відповідальність за порушення порядку здійснення операцій з давальницькою сировиною. Реалізація товарів із застосуванням торгових автоматів. Облік реалізації товарів у кредит та з розстрочкою платежу. Товарний кредит: поняття товарного кредиту та відсотків за відстрочку платежу; виникнення доходу та витрат і їх відображення в обліку. Поняття договору доручення, його сторони: повірник та довіритель. Відображення доходу та витрат за договорами доручення в обліку. Поняття бартеру. Обмін подібними та неподібними активами. Відображення доходу та витрат за бартерними договорами в обліку.

Рекомендована література:

Базова: [2,3,4,5,6,8,9,18,19,22,23,24,25,29,30,32,38]

Допоміжна: [1,2,3,4,5,7,8,11,12]

Інформаційні ресурси: [1,3,4,5,10,12,14,16]

Тема 4. Бухгалтерський облік на підприємствах ресторанного господарства

Організаційно-правові основи бухгалтерського обліку у ресторанному господарстві. Особливості виробничо-торговельної діяльності підприємств ресторанного господарства та їх вплив на побудову облікового процесу. Порядок документального оформлення приймання товарів та продовольчої сировини. Облік товарів на складах. Методика калькулювання цін на купівельні товари та власну продукцію підприємств ресторанного господарства. Порядок формування відпускнуої ціни на підприємстві ресторанного господарства. Облік виготовлення та реалізації продукції власного виробництва. Порядок обліку товарів і сировини у самостійних кондитерських цехах та цехах з виробництва напівфабрикатів.

Рекомендована література:

Базова: [2,3,4,5,6,8,9,18,19,22,23,24,25,29,30,32,38]

Допоміжна: [1,2,3,4,5,7,8,11,12]

Інформаційні ресурси: [1,3,4,5,10,12,14,16]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОБЛІК ІНШИХ ВИДІВ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 5. Бухгалтерський облік у сільському господарстві

Визначення особливостей сільськогосподарського виробництва. Класифікація об'єктів обліку виробничих витрат у сільськогосподарському виробництві. Об'єкти калькулювання продукції та калькуляційні одиниці сільськогосподарських підприємств. Виділення об'єктів калькулювання продукції та калькуляційних

одиниць у рослинництві та тваринництві. Особливості обліку біологічних активів та сільськогосподарської продукції. Документування надходження довгострокових біологічних активів. Відображення в обліку витрат з придбання (вирощування) довгострокових біологічних активів. Визначення оцінки біологічних активів при придбанні та на дату балансу, сільськогосподарської продукції при первісному визнанні та на дату балансу. Склад фінансових результатів у сільськогосподарському виробництві. Первинна документація з обліку виробничих витрат і виходу продукції рослинництва. Облік витрат та калькулювання собівартості продукції рослинництва. Аналітичний та синтетичний облік в рослинництві. Особливості обліку незавершеного виробництва у рослинництві. Облік витрат та калькулювання собівартості продукції тваринництва Первинна документація з обліку витрат і виходу продукції тваринництва. Аналітичний та синтетичний облік в тваринництві. Облік інших операцій на сільськогосподарських підприємствах. Особливості інвентаризації на сільськогосподарських підприємствах.

Рекомендована література:

Базова: [2,3,4,5,6,8,9,18,19,22,23,24,25,29,30,32,38]

Допоміжна: [1,2,3,4,5,7,8,11,12]

Інформаційні ресурси: [1,3,4,5,10,12,14,16]

Тема 6. Бухгалтерський облік у будівництві

Особливості будівельного виробництва, що зумовлюють ведення обліку. Документальне оформлення та контроль за витрачанням виробничих запасів. Облік витрат будівельної організації та визначення собівартості будівельно-монтажних робіт. Документальне оформлення та облік використання будівельних машин і механізмів. Облік створення і використання тимчасових не титульних споруд і пристроїв. Облік загальновиробничих витрат підрядних будівельних підприємств. Особливості обліку незавершеного виробництва у будівництві. Визнання доходів і витрат за будівельними контрактами Облік реалізації виконаних робіт і розрахунків з замовниками.

Рекомендована література:

Базова: [2,3,4,5,6,8,9,18,19,22,23,24,25,29,30,32,38]

Допоміжна: [1,2,3,4,5,7,8,11,12]

Інформаційні ресурси: [1,3,4,5,10,12,14,16]

Тема 7. Бухгалтерський облік на автотранспортних підприємствах

Загальні принципи діяльності автотранспортних підприємств та галузеві особливості. Види автотранспортних перевезень. Облік придбання та списання автотранспортних засобів. Документальне оформлення вантажних автомобільних перевезень. Документальне оформлення та облік доходів від пасажирських перевезень. Облік витрат на обов'язкове страхування, пов'язане з експлуатацією автомобілів. Облік технічного обслуговування і ремонтів транспортних засобів. Облік запасних частин і автомобільних шин. Облік паливно-мастильних матеріалів. Облік доходів та витрат діяльності автотранспортних підприємств.

Особливості формування та склад собівартості перевезень (робіт, послуг) на автотранспорті.

Рекомендована література:

Базова: [2,3,4,5,6,8,9,18,19,22,23,24,25,29,30,32,38]

Допоміжна: [1,2,3,4,5,7,8,11,12]

Інформаційні ресурси: [1,3,4,5,10,12,14,16]

Тема 8. Облік на підприємствах інших галузей економіки

Характеристика туристичної діяльності. Документальне оформлення туристичних послуг. Особливості оподаткування та обліку туристичної діяльності. Облік туристичної діяльності. Облік діяльності туроператора. Облік діяльності турагента. Облік придбання путівок. Готельні послуги, їх ліцензування та сертифікація. Особливості оподаткування та обліку готельних послуг. Документування готельних послуг. Бухгалтерський облік готельних послуг. Особливості оподаткування та обліку в ІТ-компаніях. Документування послуг ІТ-компаній. Бухгалтерський облік в ІТ-компаніях. Характеристика видавничої діяльності. Особливості обліку видавничої діяльності та її оподаткування. Методика обліку запасів на поліграфічних підприємствах. Склад та облік витрат на папір та палітурні матеріали. Порядок обліку відходів паперу. Облік внутрішнього браку в друкарні. Облік витрат і калькулювання собівартості друкарських виробів.

Порядок обліку витрат в організаціях, які займаються всіма видами видавничої справи. Калькулювання собівартості видавничої продукції та облік у видавців. Калькулювання собівартості послуг на виготовлення видань і основної продукції у виготовлювача. Характеристика рекламної діяльності. Оподаткування рекламної діяльності. Бухгалтерський облік рекламної діяльності. Облік у рекламного агентстві. Облік витрат на рекламу в рекламодавця.

Рекомендована література:

Базова: [2,3,4,5,6,8,9,18,19,22,23,24,25,29,30,32,38]

Допоміжна: [1,2,3,4,5,7,8,11,12]

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
		л	п	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1.					
ОБЛІК В ТОРГІВЛІ ТА РЕСТОРАННОМУ ГОСПОДАРСТВІ					
Тема 1. Бухгалтерський облік на підприємствах оптової торгівлі	16	4	2		10
Тема 2. Бухгалтерський облік на підприємствах роздрібної торгівлі	20	6	4		10
Тема 3. Бухгалтерський облік посередницьких та інших торговельних операцій	20	6	4		10
Тема 4. Бухгалтерський облік на підприємствах ресторанного господарства	20	6	4		10
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	<i>76</i>	<i>22</i>	<i>14</i>		<i>40</i>
Змістовий модуль 2.					
ОБЛІК ІНШИХ ВИДІВ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ					
Тема 5. Бухгалтерський облік у сільському господарстві	20	6	4		10
Тема 6. Бухгалтерський облік у будівництві	18	4	4		10
Тема 7. Бухгалтерський облік на автотранспортних підприємствах	16	4	2		10
Тема 8. Облік на підприємствах інших галузей економіки	20	6	4		10
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	<i>74</i>	<i>20</i>	<i>14</i>		<i>40</i>
Усього годин	150	42	28		80

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<p>Тема 1. Бухгалтерський облік на підприємствах оптової торгівлі</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Організація торговельної діяльності. 2. Порядок формування первісної та облікової вартості товарів в оптовій торгівлі. 3. Порядок облікового відображення надходження товарів в оптовій торгівлі. 4. Синтетичний та аналітичний облік реалізації товарів в оптовій торгівлі. 	4
2	<p>Тема 2. Бухгалтерський облік на підприємствах роздрібною торгівлі</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Облік надходження товарів і тари на підприємства роздрібною торгівлі. 2. Порядок обчислення та обліку торгових націнок. 3. Облік реалізованих товарів та методи оцінки їх вибуття. 	6
3	<p>Тема 3. Бухгалтерський облік посередницьких та інших торговельних операцій</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Облік в комісійній торгівлі. 2. Особливості обліку в інтернет-торгівлі. 3. Відображення в обліку операцій з давальницькою сировиною. 4. Реалізація товарів із застосуванням торгових автоматів. 5. Облік реалізації товарів у кредит та з розстрочкою платежу. 	6
4	<p>Тема 4. Бухгалтерський облік на підприємствах ресторанного господарства</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Організаційно-правові основи бухгалтерського обліку у ресторанному господарстві. 2. Порядок документального оформлення приймання товарів та продовольчої сировини. Облік товарів на складах. 3. Облік виготовлення та реалізації продукції власного виробництва. 	6
5	<p>Тема 5. Бухгалтерський облік у сільському господарстві</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення особливостей сільськогосподарського виробництва. 2. Виділення об'єктів калькулювання продукції та калькуляційних одиниць у рослинництві та тваринництві. 3. Аналітичний та синтетичний облік в рослинництві. 4. Аналітичний та синтетичний облік в тваринництві. 	6
6	<p>Тема 6. Бухгалтерський облік у будівництві</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості будівельного виробництва, що зумовлюють ведення обліку. 2. Облік витрат будівельної організації та визначення собівартості будівельно-монтажних робіт. 3. Облік реалізації виконаних робіт і розрахунків з замовниками. 	6
7	<p>Тема 7. Бухгалтерський облік на автотранспортних підприємствах</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні принципи діяльності автотранспортних підприємств та галузеві особливості. 2. Облік придбання та списання автотранспортних засобів. 3. Облік технічного обслуговування і ремонтів транспортних засобів. 4. Особливості формування та склад собівартості перевезень (робіт, послуг) на автотранспорті. 	4

8	Тема 8. Облік на підприємствах інших галузей економіки 1. Облік туристичної діяльності. 2. Особливості оподаткування та обліку готельних послуг. 3. Особливості оподаткування та обліку в ІТ-компаніях. 4. Особливості обліку видавничої діяльності та її оподаткування. 5. Бухгалтерський облік рекламної діяльності.	6
	Разом	42

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<p>Тема 1. Бухгалтерський облік на підприємствах оптової торгівлі</p> <p>1. Загальні принципи організації бухгалтерського обліку на підприємствах торгівлі (правила застосування реєстраторів розрахункових операцій, сертифікація та ліцензування товарів).</p> <p>2. Завдання та принципи організації бухгалтерського обліку товарів і тари на підприємствах оптової торгівлі.</p> <p>3. Порядок формування первісної та облікової вартості товарів в оптовій торгівлі.</p> <p>4. Характеристика форм реалізації товарів в оптовій торгівлі: реалізація зі складів та баз; реалізація транзитом.</p>	2
2	<p>Тема 2. Бухгалтерський облік на підприємствах роздрібною торгівлі</p> <p>1. Завдання та особливості бухгалтерського обліку товарів, тари і товарообороту.</p> <p>2. Документальне оформлення надходження товарів на підприємствах роздрібною торгівлі.</p> <p>3. Документальне оформлення та облік операцій з продажу товарів у роздрібній торгівлі.</p>	4
3	<p>Тема 3. Бухгалтерський облік посередницьких та інших торговельних операцій</p> <p>1. Виникнення доходу та витрат у комісійній торгівлі і їх відображення в обліку.</p> <p>2. Поняття давальницької сировини і сутність операцій з нею.</p> <p>3. Облік повернення товарів.</p> <p>4. Відображення доходу та витрат за бартерними договорами в обліку.</p>	4
4	<p>Тема 4. Бухгалтерський облік на підприємствах ресторанного господарства</p> <p>1. Особливості виробничо-торговельної діяльності підприємств ресторанного господарства та їх вплив на побудову облікового процесу.</p> <p>2. Методика калькулювання цін на купівельні товари та власну продукцію підприємств ресторанного господарства.</p> <p>3. Порядок обліку товарів і сировини у самостійних цехах та цехах з виробництва напівфабрикатів.</p>	4
5	<p>Тема 5. Бухгалтерський облік у сільському господарстві</p> <p>1. Класифікація об'єктів обліку виробничих витрат у сільськогосподарському виробництві.</p> <p>2. Особливості обліку біологічних активів та сільськогосподарської продукції.</p> <p>3. Визначення оцінки біологічних активів при придбанні та на дату балансу, сільськогосподарської продукції при первісному визнанні та на дату балансу.</p> <p>4. Склад фінансових результатів у сільськогосподарському виробництві.</p>	4
6	<p>Тема 6. Бухгалтерський облік у будівництві</p> <p>1. Документальне оформлення та контроль за витрачанням виробничих запасів.</p>	4

	<p>2. Документальне оформлення та облік використання будівельних машин і механізмів.</p> <p>3. Особливості обліку незавершеного виробництва у будівництві.</p> <p>4. Визнання доходів і витрат за будівельними контрактами</p>	
7	<p>Тема 7. Бухгалтерський облік на автотранспортних підприємствах</p> <p>1. Види автотранспортних перевезень.</p> <p>2. Документальне оформлення вантажних автомобільних перевезень.</p> <p>3. Документальне оформлення та облік доходів від пасажирських перевезень.</p>	2
8	<p>Тема 8. Облік на підприємствах інших галузей економіки</p> <p>1. Документальне оформлення туристичних послуг.</p> <p>2. Документування готельних послуг.</p> <p>3. Бухгалтерський облік в ІТ-компаніях.</p> <p>4. Характеристика видавничої діяльності.</p> <p>5. Оподаткування рекламної діяльності.</p>	4
	Разом	28

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Бухгалтерський облік на підприємствах оптової торгівлі Правове регулювання торговельної діяльності. Особливості формування цін на підприємствах торгівлі і контроль за їх дотриманням. Методи обліку транспортно-заготівельних витрат, їх загальна характеристика. Документальне оформлення забезпечення надходження товарів і тари. Організація складського обліку товарів і тари. Звітність матеріально відповідальних осіб. Документальне оформлення продажу товарів.	10
2	Тема 2. Бухгалтерський облік на підприємствах роздрібною торгівлі Облік повернення товарів на підприємствах торгівлі. Особливості надання та обліку наданих торгових знижок. Застосування дисконтних карток у торгівлі. Порядок проведення переоцінки товарів та відображення її на рахунках бухгалтерського обліку.	10
3	Тема 3. Бухгалтерський облік посередницьких та інших торговельних операцій Торговельно-посередницька діяльність та її особливості. Поняття договору комісії. Договір комісії на продаж та договір комісії на покупку. Права та обов'язки комітента та комісонера. Оплата послуг комісонера. Особливості організації комісійної торгівлі у роздріб. Відповідальність за порушення порядку здійснення операцій з давальницькою сировиною. Товарний кредит: поняття товарного кредиту та відсотків за відстрочку платежу; виникнення доходу та витрат і їх відображення в обліку. Поняття договору доручення, його сторони: повірник та довіритель. Відображення доходу та витрат за договорами доручення в обліку. Поняття бартеру. Обмін подібними та неподібними активами. Відображення доходу та витрат за бартерними договорами в обліку.	10
4	Тема 4. Бухгалтерський облік на підприємствах ресторанного господарства Порядок формування відпускнуої ціни на підприємстві ресторанного господарства. Порядок обліку товарів і сировини у самостійних кондитерських цехах та цехах з виробництва напівфабрикатів.	10
5	Тема 5. Бухгалтерський облік у сільському господарстві Об'єкти калькулювання продукції та калькуляційні одиниці сільськогосподарських підприємств. Документування надходження довгострокових біологічних активів. Відображення в обліку витрат з придбання (вирощування) довгострокових біологічних активів. Первинна документація з обліку виробничих витрат і виходу продукції рослинництва. Облік витрат та калькулювання собівартості продукції рослинництва. Особливості обліку незавершеного виробництва у рослинництві. Облік витрат та калькулювання собівартості продукції тваринництва Первинна документація з обліку витрат і виходу продукції тваринництва. Облік інших операцій на сільськогосподарських підприємствах. Особливості інвентаризації на сільськогосподарських підприємствах.	10

6	Тема 6. Бухгалтерський облік у будівництві Облік створення і використання тимчасових не титульних споруд і пристроїв. Облік загальновиробничих витрат підрядних будівельних підприємств. Особливості обліку незавершеного виробництва у будівництві. Визнання доходів і витрат за будівельними контрактами.	10
7	Тема 7. Бухгалтерський облік на автотранспортних підприємствах Облік витрат на обов'язкове страхування, пов'язане з експлуатацією автомобілів. Облік запасних частин і автомобільних шин. Облік паливно-мастильних матеріалів. Облік доходів та витрат діяльності автотранспортних підприємств.	10
8	Тема 8. Облік на підприємствах інших галузей економіки Характеристика туристичної діяльності. Облік діяльності туроператора. Облік діяльності турагента. Облік придбання путівок. Готельні послуги, їх ліцензування та сертифікація. Бухгалтерський облік готельних послуг. Документування послуг ІТ-компаній. Методика обліку запасів на поліграфічних підприємствах. Склад та облік витрат на папір та палітурні матеріали. Порядок обліку відходів паперу. Облік внутрішнього браку в друкарні. Облік витрат і калькулювання собівартості друкарських виробів. Порядок обліку витрат в організаціях, які займаються всіма видами видавничої справи. Калькулювання собівартості видавничої продукції та облік у видавців. Калькулювання собівартості послуг на виготовлення видань і основної продукції у виготовлювача. Характеристика рекламної діяльності. Облік у рекламного агентстві. Облік витрат на рекламу в рекламодавця	10
	Разом	80

8. Методи навчання

Для досягнення мети та завдань курсу, впродовж лекційних та семінарських занять передбачено застосування наступних методів навчання:

- за джерелами знань: словесні – розповідь, пояснення, лекція, консультація; наочні – демонстрація, ілюстрація; практичні – практична робота, тестування, ситуаційні завдання;
- за характером логіки пізнання: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний;
- за рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький;
- за рівнем інноваційності: ситуаційного аналізу, дискусія, робота в групах.

Відповідно до Положення про організацію навчання студентів НАСООА за індивідуальним графіком, студенти 4 курсу першого (бакалаврського) рівня у разі неможливості відвідувати заняття з поважних причин, що підтверджено відповідними документами, мають змогу отримати індивідуальний графік навчання, що дає їм право, визначеним у п.2.2 Положення, бути відсутніми на лекційних, семінарських та практичних заняттях та передбачає самостійне опрацювання студентом навчального матеріалу з відповідних дисциплін.

Студент, який має право на індивідуальний графік навчання, протягом перших двох тижнів нового семестру складає графік за визначеною формою (додаток 2 до Положення), погоджує його з кожним викладачем дисциплін, передбачених навчальним планом відповідного семестру.

Студенти, що навчаються за індивідуальним графіком повинні своєчасно та в повному обсязі виконувати завдання поточного і модульного контролів на платформі Moodle. Виконання індивідуального графіку навчання є підставою для допущення студента до екзаменаційної сесії на загальних підставах.

Консультації студентів, як мають індивідуальний графік навчання, здійснюється за семестровим графіком консультацій викладача. Окремий час консультування цих студентів не передбачено.

За виконання індивідуального графіку навчання відповідає студент.

9. Методи контролю

Навчальна дисципліна «Облік на підприємствах різних видів економічної діяльності» оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Вона складається з 2-х модулів. Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100-бальною шкалою в кінці семестру.

Поточний контроль: основними формами поточного контролю є відповіді студентів на семінарських заняттях, розв'язання тестових та ситуаційних завдань.

Студент може отримати максимально 24 бали за виконання завдань змістовного модуля 1 (по 6 балів окремо за темами 1-4 змістовного модуля): письмова відповідь на вибіркове питання до самостійного вивчення – 1 бал; розв'язання тестового завдання – 2 бали; розв'язання ситуаційного завдання – 3 бали).

Студент може отримати максимально 24 бали за виконання завдань змістовного модуля 2 (по 6 балів окремо за темами 5-8 змістовного модуля): письмова відповідь на вибіркове питання до самостійного вивчення – 1 бал; розв'язання тестового завдання – 2 бали; розв'язання ситуаційного завдання – 3 бали).

За несвоєчасне виконання завдань поточного контролю, зокрема письмову відповідь на вибіркове питання до самостійного вивчення та розв'язання ситуаційних завдань, знімається по 0,5 балів за кожне завдання.

У разі недостатньої кількості балів за поточний контроль студент може отримати додатково по 5 балів за кожен змістовний модуль за умови виконання індивідуального завдання у формі реферату з обов'язковим захистом під час проведення викладачем консультацій з дисципліни згідно затвердженого графіку.

Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОН та Положення про академічну доброчесність у НАСОН у разі виявлення викладачем порушення студентом норм та правил академічної доброчесності, викладач зобов'язаний застосувати норми п.11.8.3 Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОН, зокрема: «повторне проходження оцінювання (тест, контрольна робота, залік, іспит

тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента (модуля освітньої програми)».

Модульний контроль: дві модульні контрольні роботи. Студент може отримати максимально по 11 балів за кожну модульну контрольну роботу. Сумарно 22 бали за модульний контроль.

За несвоєчасне виконання завдань модульного контролю знімається по 3 бали за кожну модульну контрольну роботу.

Підсумковий контроль: залік. Студент може отримати максимально 30 балів.

За результатами семестру студент отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як накопичена сума отриманих балів за всі види поточного, модульного та підсумкового контролю.

Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю студент отримав сумарну кількість балів за два змістовні модулі, що не перевищує 49 балів, то студент вважається таким, що не виконав усі види робіт, які передбачаються навчальним планом з дисципліни «Облік і оподаткування зовнішньоекономічної діяльності» і направляється на повторний курс вивчення дисципліни.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота										Екзамен	Сума
Змістовий модуль1					Змістовий модуль2						
T1	T2	T3	T4	МК1	T5	T6	T7	T8	МК2		
6	6	6	6	11	6	6	6	6	11	30	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Зоріна О.А. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Облік на підприємствах різних видів економічної діяльності» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 071 «Облік і оподаткування», освітньо-професійної програми «Облік, аудит та оподаткування», денної та заочної форми навчання, Київ: НАСОА, 2022. 180 с.

2. Зоріна О.А. Методичні рекомендації для практичних занять з навчальної дисципліни «Облік на підприємствах різних видів економічної діяльності» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 071 «Облік і оподаткування», освітньо-професійної програми «Облік, аудит та оподаткування», денної та заочної форми навчання, Київ: НАСОА, 2022. 35 с.

3. Зоріна О.А. Методичні рекомендації для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Облік на підприємствах різних видів економічної діяльності» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 071 «Облік і оподаткування», освітньо-професійної програми «Облік, аудит та оподаткування», денної та заочної форми навчання, Київ: НАСОА, 2022. 53 с.

4. Тести для самоперевірки, завдання для поточного (модульного) та підсумкового контролю знань здобувачів (в електронній формі, розміщені на платформі Moodle).

12. Рекомендована література

Базова

1. Податковий кодекс України. Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>(дата звернення: 25.08.2022)

2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні. Закон України від 16.07.1999р. №996-XIV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>(дата звернення: 25.08.2022)

3. Про ліцензування видів господарської діяльності. Закон України від 02.03.2015 р. № 222-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19>(дата звернення: 25.08.2022)

4. Про туризм. Закон України від 15.09.1995 р. № 324/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95> (дата звернення: 25.08.2022)

5. Про рекламу. Закон України від 03.07.1996р. № 270/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/270/96> (дата звернення: 25.08.2022)

6. Про застосування електронних контрольних-касових апаратів у

сфері торгівлі, громадського харчування та послуг. Закон України від 01.06.2000р. №1776-III–XII. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/679-14> (дата звернення: 25.08.2022)

7. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення: 25.08.2022)

8. Ліцензійні умови провадження турсервісної діяльності. Постанова Кабінету Міністрів України від 11.11.2015р. № 991. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/991-2015-%D0%BF#Text> (дата звернення: 25.08.2022)

9. Методичні рекомендації з формування собівартості перевезень (робіт, послуг) на транспорті. Наказ Міністерства транспорту України від 05.02.2001р. № 65. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0065361-01/card2> (дата звернення: 25.08.2022)

10. Методичні рекомендації з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств. Наказ Міністерства аграрної політики України від 18.05.2001р. № 132. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0132555-01/ed20051031> (дата звернення: 25.08.2022)

11. Методичні рекомендації з формування собівартості будівельно-монтажних робіт. Наказ Міністерства регіонального розвитку та будівництва України від 31.12.2012р. № 573. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0573738-10#Text> (дата звернення: 25.08.2022)

12. Методичні рекомендації з формування складу витрат по порядку їх планування в торговельній діяльності. Наказ Міністерства економіки України від 02.03.2010р. № 226. URL: https://ips.ligazakon.net/document/me02094?an=1140&ed=2010_03_02 (дата звернення: 25.08.2022)

13. Методичні рекомендації щодо впровадження національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку у сфері громадського харчування і побутових послуг, гармонізованих з міжнародними стандартами. Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 17.06.2003р. № 157. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0157569-03> (дата звернення: 25.08.2022)

14. Експлуатаційні норми середнього ресурсу пневматичних шин колісних транспортних засобів і спеціальних машин, виконаних на колісних шасі. Наказ Міністерства транспорту України від 20.05.06р. № 488. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0712-06> (дата звернення: 25.08.2022)

15. Експлуатаційні норми середнього ресурсу акумуляторних свинцевих батарей колісних транспортних засобів і спеціальних машин, виконаних на колісних шасі. Наказ Міністерства транспорту України від 20.05.06 р. № 489. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0712-06> (дата звернення: 25.08.2022)

16. Правила користування готелями й аналогічними засобами розміщення і надання готельних послуг. Наказ Державної туристичної адміністрації України від 16.03.2004р. № 19. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0413-04> (дата звернення: 25.08.2022)

17. Інструкція про порядок ведення документообігу при наданні готельних послуг. Наказ Державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики

України від 13 жовтня 2000 року № 230. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0230241-00/> (дата звернення: 25.08.2022)

18. Інструкція про порядок оформлення ваучера на надання туристичних послуг та його використання. Наказ Держтурадміністрації України від 06.06.2005р. № 50. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0765-05#Text> (дата звернення: 25.08.2022)

Допоміжна

1. Бухгалтерський облік за видами економічної діяльності: наук.-допом. бібліогр. покажч. / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Ф-т економіки та упр., Бібліотека ; уклад. Л. Дейнека ; упоряд. М. Б. Кулинич. Луцьк, 2017. URL: <http://esnuir.eenu.edu.ua/handle/123456789/12302>

2. Загородній А. Г., Яремко І. Й., Пилипенко Л. М., Мороз А. С.. Бухгалтерський облік за видами економічної діяльності: [Підручник] Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2020. 320 с.

3. Зоріна О.А., Петраковська О.В. Проблемні аспекти нормативно-правового регулювання обліку операцій з давальницькою сировиною. Формування ринкових відносин в Україні. 2021. № 7-8 (242-243). С. 96-105 <http://dndiime.org/wp-content/uploads/2021/10/7-8-2021.pdf> (дата звернення: 28.08.2022)

4. Зоріна О.А., Петраковська О.В., Юрченко О.А. Облікова політика – елемент системи організації бухгалтерського обліку на підприємстві. Формування ринкових відносин в Україні. 2021. № 10 (245). С 91-99 URL: <http://dndiime.org/wp-content/uploads/2022/01/10-2021.pdf> (дата звернення: 28.08.2022)

5. Зоріна О.А., Петраковська О.В., Юрченко О.А. Вплив облікової політики на фінансову звітність підприємства. Формування ринкових відносин в Україні. 2021. № 11 (246). С 51-60 URL: http://dndiime.org/wp-content/uploads/2022/02/11_2021-1.pdf (дата звернення: 28.08.2022)

6. Зоріна О. А. Петраковська О. В., Юрченко О. А. Податок на додану вартість в інтернет-торгівлі: особливості документування, обліку та звітування. Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту. 2022. № 1-2. С 21-31 URL: <https://nasoa-journal.com.ua/index.php/journal/article/view/258/25> (дата звернення: 28.08.2022)

7. Зоріна О.А. Особливості обліку та оподаткування комісійної і консигнаційної торгівлі. Формування ринкових відносин в Україні. 2022. № 6 (253). С. 47-53 URL: <http://dndiime.org/wp-content/uploads/2022/10/6-2022.pdf> (дата звернення: 28.08.2022)

8. Зоріна О. А. Нюанси обліку та оподаткування податком на додану вартість операцій з переробки давальницької сировини. Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки". 2022. №8. URL: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2022-8-8208> (дата звернення: 28.08.2022)

9. Крупка Я. Д., Кулинич М. Б., Сафарова А. Т. Бухгалтерський облік за видами економічної діяльності: навчальний посібник. Луцьк: Вежа-Друк. 2016. 452 с.

10. Пилипенко Л.М. Бухгалтерський облік за видами економічної діяльності: Конспект лекцій. URL : <http://www.vns.lp.edu.ua> (дата звернення: 28.08.2022)

11. Подолянчук О.А., Коваль Н.І., Гудзенко Н.М. Облік у фермерських господарствах: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2019. 374 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Національної бібліотеки ім. В.І. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua>. (дата звернення: 28.08.2022)

2. Офіційний сайт Верховної Ради України URL: <http://portal.rada.gov.ua>. (дата звернення: 28.08.2022)

3. Офіційний сайт Державної служби статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>. (дата звернення: 28.08.2022)

4. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку, торгівлі та сільського господарства України URL: <http://www.me.gov.ua>. (дата звернення: 28.08.2022)

5. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: www.minfin.gov.ua (дата звернення: 28.08.2022)

6. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: www.kmu.gov.ua (дата звернення: 28.08.2022)

7. Офіційний сайт правового порталу «Ліга Закон» URL:<http://www.ligazakon.ua/> (дата звернення: 28.08.2022)

8. Офіційний сайт Державної податкової служби України [Електронний ресурс]. URL: <https://tax.gov.ua/> (дата звернення: 28.08.2022)

9. Офіційний сайт газети української бухгалтерії «Бухгалтерія. Право. Податки. Консультації». URL: www.buhgalteria.com.ua (дата звернення: 28.08.2022)

10. Офіційний сайт українського бухгалтерського журналу «Дебет – Кредит». URL: www.dtkr.com.ua (дата звернення: 28.08.2022)

11. Офіційний сайт українського бухгалтерського журналу «Баланс». URL: www.balance.dp.ua (дата звернення: 28.08.2022)